

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

РЕДАКТИРАТЪ: Л. П. СТАНЧЕВЪ и Я. Х. ЯНЕВЪ

Брой 471

Добричъ, четвъртъкъ 19 юний 1941 год.

Година VI

ТАРИФА НА ВЕСТНИКА:

АБОНАМЕНТЪ	1 година	280 лв.
	6 месеци	150 "
	3 месеца	80 "

Годишенъ абонаментъ за чужбина . 560 "

ОБЯВЪ: официални по 2-50 лв. на кв. см. търговски — по споразумение, годишни и външални по 60 лв. на публикация, въ хрониката по 10 лв. за гармонденъ редъ. На абонати специални условия

4

СТР.

1 лв.

РЕДАКЦИЯ

на вестникъ

„ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ“

ул. „Царица Йоанна“ № 23

Телефонъ № 158

ОСНОВАНЪ ПРЕЗЪ 1923 год.

КАТО ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКОТО МАЛЦИНСТВО ОТЪ РАМЪНИЯ

ЗЕМЯТА ВЪ ЮЖНА ДОБРУДЖА

Изъ речта на народния представител Ангелъ Стояновъ, произнесена въ Народното събрание.

„Не страдаха ли четвъртъкътъ въкъ и ю. добруджанците? Не търпяха ли тѣ една робия, не понесоха ли несгоди, неволи, административни глоби, полицейски произволи, арести и убийства, не стояха ли тѣ, въпрѣки всичко, закрепостени тамъ къмъ земята на отъди и прагъди, за да запазятъ националния ѝ обликъ, за да я запазятъ отъ обезбългаряване?“

Тогава? Нека се разреши въпроса за земята въ ю. Добруджа по такъвъ начинъ, че да бждатъ всички задоволени и да настъпи миръ и спокойствие въ тази благодатна земя — да нѣма подъ добруджанското небе добруджанецъ безъ земя.

Какво ще стане съ еднама третина? Можели, държавата ни да узакони безаконията на румънската власт т. е. да не я върне на добруджанските българи, отъ които румънската държава отне по войнъ незаконенъ начинъ? Нали българската обществено, добруджанската организация и самото население въ Добруджа бяха тревога по цѣль свѣтъ и апелираха къмъ съвестта на Европа, да интервенира, за да се отмѣни този законъ за протѣрка на собственостъ — защото наистина бѣ чудовищенъ законъ — и да се върне на добруджанското население отнетата земя?“

Франция отблъснала англичанитѣ по всички фротове въ Сирия Лондонъ признава надмощието на Франция

Виши 18. На единадесетия день отъ враждебнитѣ действия въ срѣдния изтокъ, до четвъртия день отъ развиването на френската контраофанзива мѣрдаванитѣ срѣди заявяватъ, че впечатлението отъ последнитѣ получени съобщения отъ Сирия били много ободрителни. Както английскитѣ войски, така и тия на генералъ Де Голъ на всѣкжде били отблъснати.

НОВИ ПОМОЩИ за селскитѣ стопани

София 18 Министерството на земедѣлието, съвмѣстно съ Б. З. К. Б. сж изработили условията, по които ще става отпускането на помощи отъ БЗКБ на селскитѣ стопани за изграждането на модерни курници.

София 18 Делегацията, която бѣ отишла въ Италия, за да проучи италианското земедѣлие и нововъведенията, днесъ се завърна въ София. Членовеѣ на делегацията сега преработватъ своитѣ впечатления, които ще бждатъ представени въ единъ общъ докладъ до министра на земедѣлието.

Лондонъ 18. Официалниятъ коментаторъ на лондонското радио, тазн сутринъ коментиралъ събитията въ Сирия заяви между другото: очакваше се, че нашата армия въ Сирия да напредне презъ последнитѣ дни и бързо да завземе цѣлата страна.

Това обаче не стана поради особенитѣ географически условия на мѣстността. Нашитѣ войски въ Сирия до този моментъ не сж срещнали никжде германски войски, а ние мислехме, че тукъ ще срещнемъ силна съпротива.

Между Германия и Турция е сключенъ

договоръ за приятелство и ненападение

Анкара 18. — Снощи турското радио, въ последната си емисия на турски езикъ, предаде новината за сключването на германо-турски пактъ за приятелство и ненападение. Пактътъ билъ сключенъ въ Анкара вчера въ 22 часа. Въ желанието си да поддржатъ сжществуващитѣ добри и сърдечни отношения между Турция и Германия, турския министеръ на външнитѣ работи, Г. Сараджоглу и германския посланикъ Г. фонъ Папенъ, като делегати на съответнитѣ правителства, разговаряли и сж дошли до сключването договора за приятелство между две-

тѣ страни. Договорътъ се състои отъ три члена.

Въ първия членъ се казва, че Германия и Турция ще се въздържатъ отъ всѣкакви действия, които биха по нѣкакъвъ начинъ увредили на интереситѣ имъ.

Въ втория членъ се казва, че всички възникнали недоразуме-

една контраофанзива отъ войскитѣ на генералъ Румелъ, срещу Суецъ и Александрия. Германцитѣ държатъ здраво Солумъ, като застрашаватъ гърба на англичанитѣ.

Споредъ официалния говорител на Врлхелмщрасе най-тежнитѣ битки се водѣли край прохода Халтай, където сраженията продължавали вече 48 часа. Споредъ сжщия говорител англичанитѣ тукъ дали необикновенно голѣми жертви. Пустинята е заприличала на гробница отъ разрушени камиони, танкове и военни коли.

Германцитѣ и италианцитѣ до сега не сж загубили нито единъ стратегически пунктъ и подпомогнати отъ мощната си авиация сж сигурност отблъсквали последния английски опитъ да спасятъ Еги-

петъ. Три дни отъ ожесточенитѣ сражения при Солумъ, тѣ завършили съ пълненъ успѣхъ за германцитѣ. Тукъ английската съпротива окончателно се провалила. Най-големитѣ сражения се развили презъ днитѣ на 15, 16 и 17 т.м. Това е третата решителна битка при Солумъ, която е завършила съ блѣскавата победа на германцитѣ.

Испания върна на силитѣ отъ осята.

Мадридъ 18. Предъ представителитѣ на чуждестранния печатъ бѣха направени изявления отъ г. Санъ Доваль. Той потвърди, че Испания остава неизмѣнна на своитѣ приятелски връзки съ осята, съ чиято подкрепа националната испанска революция успѣ.

Преговоритѣ между Япония и Холандска Индия прекжснати.

Токио 18. Преговоритѣ между Япония и Холандска Индия, споредъ в. „Токио Ниши Ниши“ сж били прекжснати, тъй като била установена пълна противоположност на становищата. Въ Берлинъ, обаче, сж убедени, че Япония и Холандска Индия ще се споразумеятъ по миренъ начинъ.

Основаването на българо-хърватско д-во въ София

София 18 (по телефона) Тази вечеръ въ София се основа българо-хърватско дружество съ целъ да работи за всестранно опознаване и взаимно сътрудничество на близкитѣ по духъ български и хърватски народи. За председател на дружеството се избра д-ръ К. Станишевъ бившъ председател на Македонския националенъ комитетъ презъ

1929 год. редомъ съ водача на Хърватско Анте Павеличъ подписа историческата декларация за македоно-хърватския съюзъ въ борба противъ Бѣлградъ. Въ настоятелството влизатъ проф. Геновъ, Райко Алексиевъ, Андрей Тошевъ, Данаилъ Крапчевъ, Батаклиевъ, инж. Хр. Станишевъ, В. Чеизовъ, Д. Николовъ, Лазаръ Киселинчевъ.

На събранието, което се състои въ университетската аудитория, присъствуваха видни общественици и културни деятели.

Българскитѣ туристически съюзи има: 46 хижи, 23 високопланински заслони, 18 туристически домове, 20 спални, маркировка, градини залесявания и пр. Това материално творчество е неопровержимо доказателство за неговото обществено значение.

ВАСИЛЪ ЛЕВСКИ ВЪ ДОБРУДЖА

Писахме за подвижничеството на великия Апостолъ на българското революционно движение въ Добруджа. По-долу ще приведемъ и други свидетелства.

Познатиятъ български художникъ Ив. Енчевъ — Видю, който презъ 1918 г. е пропътувалъ Северна Добруджа, въ предговора на твърде интересната си книга за етнографския обликъ на Добруджа, споделяйки своитѣ впечатления отъ виденото и чуто, между другото пише:

„Презъ време на турското и румънското владичество, българитѣ въ Добруджа сж си останали българи, въпреки грозното подтисничество, което сж преживѣли особено при румънитѣ.“

Интересни сж следнитѣ признания на автора: „Пътувахъ и споможавахъ българитѣ отъ село на село. Приематъ ме навредъ все засмѣни лица“... Кметътъ на селото свикалъ старитѣ, „които помнили Севастополското морабѣ“. И започвали изповѣдитѣ на млади и стари.

Ив. Енчевъ — Видю, по този случай, бележи: (Нѣщо имъ тежи на душата и (тѣ) чувствуватъ, че като се наприказватъ предъ „свои“, ще имъ мине“.

Той привежда и следния разговоръ, който е ново красноречиво свидетелство за подвижничеството на В. Левски въ Добруджа:

„Разказватъ за даскалъ Василъ (Левски), какъ билъ пъргавъ и лекъ, като козле, та препривалъ голѣмата изба на хаджи Гергя, какъ е живѣлъ той въ селото и училъ децата на наука“.

Тѣзи признания, за които свидетелствува Ив. Енчевъ — Видю, напълно се покриватъ съ известнитѣ сведения, които ни даватъ С. Чилингировъ и Ст. Заимовъ за учителскитѣ години на В. Левски въ Добруджа.

Авторътъ, обаче, е записалъ и други сведения на селяни, които сж ново доказателство къмъ известнитѣ вече за революционната дейностъ на Апостола въ Добруджа. Ето нѣкои отъ тѣхъ:

„Не само въ вашето село, — поправя дѣдо Иванъ Стояновъ бесарабѣца. — Не, даскалъ Василъ даскалува и у нашето село, у Ени-къой; бѣше и ктиторъ въ черквата. Младо бѣше, на 18 години, леко момче, салметина, пъргаво, както го рѣче. У лелини живѣеше. Сутринъ като му направеха едно саханче съ триенца, яде отъ нея по обѣдъ и вечеря, — друго не ядѣше, мѣсо — хичъ. Посади едно дърво у лелини на двора, дървото порастна и сега расте тамъ до

улицата. Дойде отъ Калоферъ. Добъръ чиялъкъ бѣше, ученъ чиялъкъ. И Стефанъ Караджата дохожда тамъ; то бѣше едно никакво, сополиво (баща му Тодоръ го викаха, говедаръ бѣше), ама сѣтнѣ, като се свързе много работа свърши“.

— Пъкъ зографитѣ, гдѣто дойдохъ съ даскалъ Василъ, преди 52 години, отъ Тръвна бѣха — той ги доведе да зографиратъ църквитѣ.

Авторътъ на книгата „Стари и нови паметници въ Добруджа“ ни дава сведения за бунтовното подвижничество и на други общобългарски и добруджански революционери, за които ще пишемъ доплати.

Горнитѣ сведения за В. Левски, между другото, се потвърждаватъ и отъ известниятъ хайдутинъ и войвода Панайотъ Хитовъ, който въ своята великолепна книга „Моето пътуване по Стара планина и животоописанието на нѣкои български стари и нови войводи“, въ една бележка за В. Левски, свидетелствува следното:

„И тамъ (б. м. — въ Бѣлградъ) следъ като не станало нищо, той се връща пакъ въ турско и не

зная какъ се е отървалъ (б. м. — въ първообраза: отъ гоорелъ т. е. избавилъ) предъ турското правителство. Сетне отишълъ по добруджанската страна и е билъ учителъ по Баба-Дашкитѣ села.“

П. Хитовъ отбелязва дори годината на неговото учителствуване въ Добруджа: „и като прекаралъ времето си по тѣзи страни съ учителствуване до 1867 год., на сѣщата година чулъ, че ще минаватъ чети изъ влашко — дойде (б. м. — въ Букурещъ) Дяконътъ и Бойко Нешовъ отъ Копривщица, който азъ не познавахъ до това време“...

Следъ приведенитѣ по-горе сведения не може да има никакви съмнения за революционната дейностъ на В. Левски въ Добруджа. Допълнително, обаче, ние ще приведемъ и други сведения, които още веднажъ ще потвърдятъ горното.

П. Господиновъ

*** Ив. Енчевъ — Видю — „Стари и нови паметници въ Добруджа“, София, 1918 г. стр. 10.

**** П. Хитовъ — „Моето пътуване по Стара-планина и пр.“, София 1935.

УТОПИИ И ДЕЙСТВИТЕЛНОСТЪ

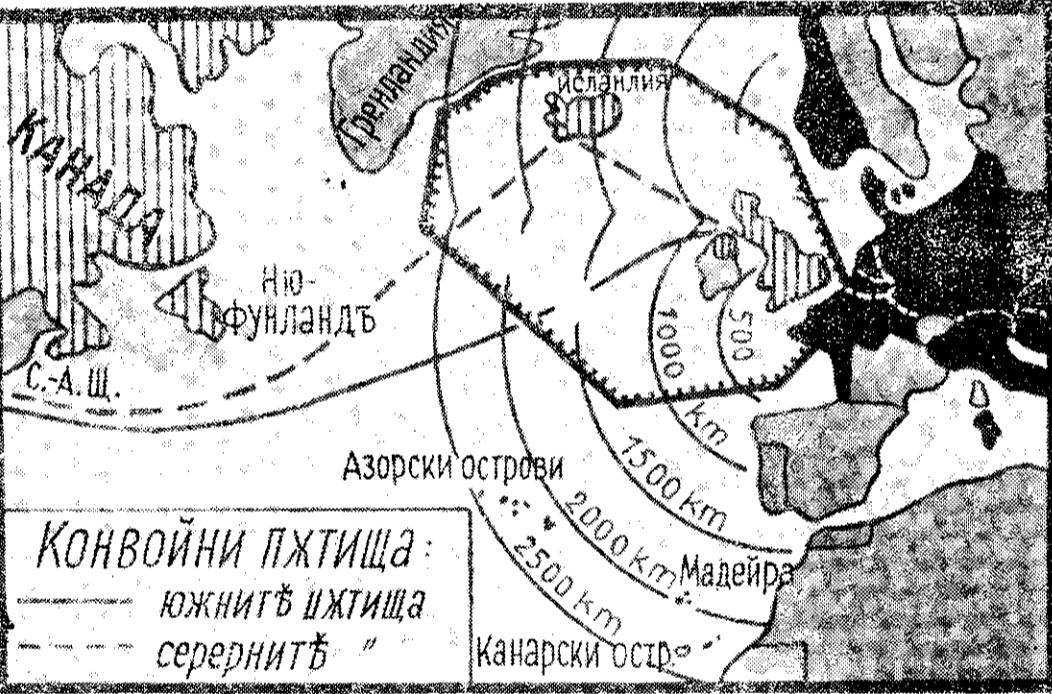
около Канада

Берлинъ — юнии, в. „Нахтаусгабе“ разглеждайки въпросътъ за помощта, която Англия очаква отъ своитѣ колонии и доминиони, пише: Днесъ сърдцето на британската империя — английскитѣ островъ напрѣга последни сили за да поддържа съществуването не вече на империята, а своя собственъ животъ. Населението на острова е подложено на голѣми лишения и още по-голѣми изпитания. Непреставнитѣ денонощни германски въздушни нападения сж изтощили съвършено неговитѣ нерви. Въпреки всичко това лондонското правителство не престанно търси нови аргументи за да поддържа у това население надеждитѣ въ промѣна въ хода на войната. Въ богатия материалъ, изготвянъ отъ министерството на информациитѣ въ Лондонъ, често се говори за неизчерпаемитѣ източници на британскитѣ колонии и доминиони, като особено се подчертава значението на Канада. Въ тѣзи пропагандни съобщения, обаче, нищо не се упоменава за все по-силно чувствувачата се липса на кораби въ Англия и за начинитѣ по които

биха се пренесли тѣзи материали до брѣговетѣ на острова като се знае, че единъ следъ другъ конвоитѣ отиватъ на морското дѣно. Колкото за Канада известно е, че тя заема едно пространство отъ 10 милиона кв. км. и по територия е по голѣма отъ Съединенитѣ Шати. Въ това грамадно пространство живѣятъ всичко 11 милиона жители, или 1.2 на всѣки кв. км. Градския елементъ представлява 22 на сто, а съ земедѣлието и рибарството се занимаватъ около 31 на сто отъ жителитѣ. Безспорно е че Канада има много природни богатства. Така нагримѣръ, въ Колумбия се добиватъ чувствителни количества злато, въ Онтарио-никелъ и медъ; въ областта на Квеберсъ-хромъ, азбестъ и желѣзни руди и пр. Годишното производство на каменни въглища възлиза на 9,7 милиона тона и на стомана на 2 милиона тона. Въ Канада сж силно развити книжната и дървената индустрии. Автомобилнитѣ фабрики иматъ единъ годишенъ капацитетъ отъ 200,000 коли. Напоследъкъ по инициативата на Англия бѣха създадени нѣколко фабрики за самолети, а именно въ Монреалъ, Торонто Ванкуверъ и Портъ Вилиамъ. Съобщителнитѣ и транспортни възможности на Канада не сж достатъчно добре развити. Най-важитѣ ж. п. линии сж тѣзи които свързватъ Монреалъ съ Ванкуверъ и Монетонъ съ Принцъ Рупертъ. Гъстотата на ж. п. мрѣжа — 0,7 км. на всѣки 100 кв. км. Презъ настоящата война Канада не може да играе решителна роля въ снабдяването на Англия съ военни материали, по простата причина, че нейната индустрия е твърде ограничена, а такава не се създава за нѣколко месеци. Въ Канада едва сега започватъ строежитѣ на барутни фабрики и фабрики за муниции. Освенъ това проектира се и аеропланни мотори. За всички мѣроприятия сж предвидени 1 милиардъ долари. Тази сума ще трѣбва да бѣде събрана въ видъ на данъци, берии и др. отъ 11 милионното население на Канада. Сигурно канадскитѣ земедѣлци и фермери сж били неприятно изненадани, когато сж научили, че тази сума ще легне на тѣхния грѣбъ. Допустимо, е че населението на английския островъ, както и нѣкои наивни чужденци върватъ сериозно въ канадската помощ. Но ние вземемъ положението, че до като канадскитѣ фабрики започнатъ своето производство на военни материали, войната ще бѣде отдавна приключена.

ЩЕ ВЪВЕДЕ ЛИ РУЗВЕЛТЪ КОНВОЙНАТА СИСТЕМА?

Въпросътъ относно въвеждането на американската конвойна система за корабитѣ пътуващитѣ за Англия продължава да занимава американското общество. Всѣкому е ясно че реализирането на желанието на Рузвелтъ би означавало непосредствената намѣса на Америка въ войната. Както е известно прокламираната отъ Германия блокадна зона се разпростира понастоящемъ и надъ островъ Исландия, окупиранъ отъ англичанитѣ, стигайки до брѣговетѣ на Гренландия. Напоследъкъ, както бѣ вече съобщено, Съединенитѣ Шати се установиха на Гренландия, съ целъ да гарантиратъ сигурността на морската връзка водеща отъ Канада презъ Гренландия и Испания за Англия. Тукъ именно се докосватъ германската блокадна зона съ тѣй наречения „поясъ на сигурностъ“ прокламиранъ отъ Америка. Следователно, въ този пунктъ може да се очакватъ сериозни компли-

кации съ решителни последици за Америка. Близкото бъдеще ще покаже дали Рузвелтъ, въпреки опозицията на американ-

ския народъ, ще се реши да хвърли страната въ една война съ единствената целъ да спасява Англия.

ДРАГОМИРЪ САКЕЛАРЕВЪ

— АДВОКАТЪ —

Премѣсти кантората си на ул. „Царица Иоанна“ № 37 — срещу Сждебната палата — ДОБРИЧЪ

П. ГОСПОДИНОВЪ

Забравениятъ

Мама ни повика при себе си и, безъ да ни погледне, троснато поръча да не излизаме. Помрачена отъ нѣкаква скръбъ, разсеяна и улисана, тя забрави да ни даде закуска. И, като наметна голѣмия си шалъ, презъ комшулучето, отиде у съседитѣ.

Слънцето приличаше прозорцитѣ. Лжчитѣ му се клѣпха въ разлистенитѣ дървета. Сякашъ огнени мечове, тѣ шарѣха ламариния покривъ на съседската къща.

Кучето ни Розка бѣ дѣгнало на сѣнка подъ орѣха и съ изострени уши страхливо се услушваше. Надъ града тежеше потискаща тишина. Всичко бѣ прита-

ило дѣха си.

Ние не можахме да се съвзимемъ, — съблзани ни изкушението да научимъ какво става вънъ. Съ плахи стъпки слѣзохме по дъчената стълба и, подгонени отъ Розка, изтърчахме до лжнитѣ врата. Улицата бѣше пуста. Никога не е бивала толкова страшна. Глухотата и ни плаше. И страхътъ ни подгони съ костеливата си ржка.

Мама се върна още по сърдита. Съ преобразено отъ мжка лице, тя и този пътъ не ни приласка. Погълната въ себе си, съсрѣдоточена, тя ни сложи хлѣбъ и сирене. И пакъ отиде у съседитѣ. Единъ безимененъ страхъ

отседна въ душитѣ ни.

Безъ нѣкой да ни бѣ казалъ, ние знаехме вече това, което цѣлиятъ градъ отдавна очакваше, — идването на румънитѣ.

Не бѣхме се още нахранили, когато вратичката на комшулучето проплака и презъ него надникна изплашеното и смрачено лице на баба Зафира. После страховливо се промъкна слѣпниятъ дѣдо Никола. Лели Драгойца, блѣда и уморена, подаде ржка на Люца на Божидаръ и на Тошко и тѣ прекрачиха прага на комшулучето. Всички бѣха още сънливи и съ разчордени коси. Мама притвори бавно вратичката на комшулука и сурово и заканително ни изгледа.

Слънцето приличаше, както преди, но насъ ни стана студено подъ сѣнката на орѣха. Младитѣ насѣдахме върху рогозката, ста-

ритѣ — на низки трикраки столчета. Тишина и потисна, а съ нея — и клонитѣ на стария орѣхъ, които още повече увиснаха къмъ земята.

— Днесъ по обѣдъ щѣли да дойдатъ, — наруши пръвъ млчанието дѣдо Никола. — Видѣли ги на „Каралескитѣ чешми“. Конетѣ си поели.

Не се доизказа той.

Мама хвърли разсеянъ погледъ къмъ насъ.

Лели Драгойца съ сбръчкано лице, продължаваше да плете недовършения си чорапъ, като отъ време на време съсрѣдоточено се услушваше.

Баба Зафира промърмори тихо, като на себе си:

— На, нали сме жени, не ни бива за нищо! Де да бѣха тукъ нашитѣ... — И тя въздѣхна, разплака се и въ озоблението си

додаде: — Като бѣсни щѣхме да ги пребиемъ.

Ние човъркахме рогозката и съ четири очи се озъртахме на всички страни. Мама ни смърпа ядосана: Не сме били послушни, вдигали сме много шумъ! Азъ я погледнахъ, но остриятъ и погледъ ме уплаши. И като се обърнахъ на страна, легнахъ по коремъ. Стана ми тежко, сякашъ камъкъ притисна сърцето ми.

Неочаквано изтрополиха коне. Профуча съсемъ близо. Стлжикитѣ имъ се отекнаха, разкъсаха тишината, каточе отровни стрели ни прободоха.

Не бѣше отшумѣлъ още тропотътъ имъ и надъ града се понесе мощниятъ зовъ на конни тръби. Той изпълни въздуха — стана нѣкакъ по-лѣко да се дѣша — после той се изви като

МАТЕЙ СТЕФАНОВЪ

Бивш депутатъ. Бивш председател на Добрушката Земедѣлска Камара

ДОБРУДЖАНСКАТА ПРОБЛЕМА

(Продължение отъ миналия брой)

Въ изявленията на отговорнитѣ фактори, въ Народното събрание и въ други случаи, се вижда, че при целящата се реформа, на голѣма частъ отъ южно добруджанца не ще има възможностъ да се повърне третинка, а ще бждатъ обезщетени. Никжде и никому не се казва по каква цена, кога и какъ именно.

Въ връзка съ обезщетението си позволяваме да кажемъ следното: по силата на сложилитѣ се обстоятелства, народи които иматъ свои меншенства въ други държави ги прибиратъ въ своитѣ територии, съ мисълта да се избѣгватъ за въ бждеще конфликти за претенции на етнически територии. Въ Добруджа имаме подобенъ случай. Въ 1936 година се сключи конвенция между турското и румънско правителство. Турското население отъ Добруджа до 1941 година да се изсели окончателно въ Турция, като имотитѣ имъ се заплатятъ отъ Румъния. Днесъ автоматически тази конвенция остава да се доизпълни отъ България. (Една частъ отъ турското население се изсели до 1940 год., а друга частъ още живѣе въ този край и желаятъ да се изселятъ).

Понеже се знае, че за задоволяване съ земя на преселници, безимотни, малоимотни и ако е възможно, да се повърне третинката на мѣстни жители за основаване на дѣла и др., не е ли време да се закупятъ земитѣ на тия жители, които и тѣй желаятъ да се изселятъ? По край тѣзи има още за купуване земитѣ на румънскитѣ чифликчи, които по силата на Крайовската спогодба ще трѣбва да я продадатъ. И тамъ където има много земя да се заселятъ преселници северо добруджанци, като имъ се застроятъ села, отговарящи на всички съвременни нужди и се запази цѣлостта имъ битъ.

При горнитѣ положения и при перспективитѣ, които се създадоха въ България, съ освобождение на други области, налага се правителството да не избързва тѣй бърже съ прилагане на наредбата по оземляването, а командированитѣ специалисти да заучатъ полетата и долинитѣ на Добруджа и изработятъ единъ планъ за планомерно стопанисване и обработване на Добруджа.

За новия редъ на Европа, за който се борятъ континенти, трѣбва да бждемъ готови и да отговаряме на предназначението което ни се пада.

Висша справедливостъ се налага да се изправятъ и ония

неправди, сторени въ нѣкои села при комасацията. Господа агрономитѣ биха констатирани случитѣ и справедливо е да замѣнятъ непроизводителнитѣ земи въ сждото землище съ подходящи такива.

Извършени сж насилствени и дикизирани прехвърляния на имоти, всички провърнени отъ компетентни власти — справедливо уредени. Мнозина сж които по независящи причини, не можаха да подадатъ въ срокъ исканитѣ декларации за земитѣ си предъ румънскитѣ сждилища. Тѣмъ бѣха отнети всецѣло земитѣ.

Въ равнинитѣ на южна Добруджа до преди 25-30 години бѣха създадени и по-голѣми земедѣлски стопанства и това бѣ гордостъ за България, защото тия стопанства по необходимостъ на условията сж биле пионери и въведоха въ употрѣбление въ земедѣлнето всички нови орждия и машини и отъ тамъ се разпрострѣ заразата и къмъ по-срѣднитѣ и малки стопанства. Днесъ нѣма въ Добруджа земедѣлецъ малък или голѣмъ да не употрѣбва желѣзниятъ едномишенъ или многомишенъ плугъ, рѣдко е стопанинъ да нѣма брана, култиваторъ, редова сѣялка, жетварка или вързачка и стотици сж тракторитѣ, що оратъ тия полета. Въ зоотехническо отношение голѣмитѣ стопанства сж биле гнѣзда за отглеждане на едъръ и дребенъ домашенъ добитъкъ при много добри условия и всички расови подобрения. Днесъ подобни голѣми стопанства сж по-рѣдки. Румънцитѣ, съ закона за провърката на собствеността, иззеха отъ зе-

митѣ имъ 33—50 на сто, нѣкъде и 75 на сто и джесъ, колкото сж останали, подѣлени между наследнитѣ, много отъ тѣхъ влизатъ въ реда на срѣдни собственици.

Въ момента на прилагането на оземляването на северо-добруджанци, безимотни и малоимотни, и по-голѣмитѣ собственици чакатъ приложението му справедливо, макаръ мнозина предпочитатъ да биха имали земята, откожко да бждатъ обезщени.

Съ съответното внимание и помощъ трѣбва да бждатъ и тѣ удостоени.

Вѣрата на добруджанци, че ще дойде денъ на тѣхното освобождение запази тѣхното българско съзнание, тѣхната будна национална съвестъ. На тѣзи вѣрни синове България трѣбва да изпълни своятъ дългъ и да ги освободи и икономически, като имъ повърне отнетата отъ румънцитѣ земя.

Вѣрно е, че държавата пое задължение по Крайовската спогодба относно размѣната на българското и румънско население, да обезщети румънскитѣ поданици отъ български произходъ, т. е. северо добруджанци, които сж изоставили полскитѣ си имоти, но това задължение трѣбва да стане, непременно за всички, декаръ за декаръ и то въ предѣлитѣ не само на южна Добруджа. Справедливо е да се развърли върху цѣлата страна. Нека Българската държава се покаже еднаква къмъ всички, за да не настѣпи ни за моментъ разочарование въ душитѣ на южно добруджанци. Тѣ не искатъ милостъ, а търсятъ своето.

Героичната борба

на една германска подводница съ три английски самолети. Потопени търг. кораби

Берлинъ 18. Германската телеграфна агенция узнава, че една германска подводница е била нападната едновременно отъ три английски самолети и при завързалата се престрелка подводницата успѣла да свали единия самолетъ и да повреди другитѣ два. Корабътъ се завърналъ въ базата си невредимъ.

Берлинъ 18. Върховното командуване на гер-

манскитѣ военни сили съобщава, че една германска подводница, въ северенъ и срѣденъ Атлантически океанъ е потопила 5 търговски кораби съ обща водоизмѣстимостъ 31,903 тона, които били силно охранявани.

Продавамъ

добре запазенъ апаратъ за вършачка „Флейзеръ“.

Справка: Георги Петровъ Гоговъ с. Конакъ, Добришко. 326 — 5 — 4

Развитие на източно-азиатското стопанство

и ролята на Япония

Избухването на войната въ Европа наложи сериозни промѣни и въ стопанския животъ на Далечния Изтокъ. Япония, която представлява въ този край на свѣта индустриалния центъръ започва бързо да обработва суровитѣ материали на източна Азия. Устроенитъ по най-модеренъ начинъ японски фабрики и заводи преработватъ желѣзната руда отъ Филипинитѣ и Британска Малайя, вѣглища отъ Манджукуо и Китай, боксита отъ Холандска Индия, каучука отъ югоизточна Азия, мангана и антимона отъ Манджукуо, хрома и никела отъ Нова Каледония и пр. Освенъ това по-голѣмата частъ отъ производството на памука въ Китай вече се преработва отъ японската индустрия. Отъ горнитѣ дани е ясно, че стопанството на Далечния Изтокъ върви бързо къмъ афтархия. Японската индустрия ще бжде скоро въ положение да задоволява нуждитѣ на цѣлото източно-азиатско пространство. Излишекътъ отъ сурови материали ще служи евентуално за размѣна срещу онѣзи стоки, които липсватъ въ източно-азиатското пространство.

Най усъвършенствуванитѣ по своята селективностъ и мекъ тонъ сж радио-апаратитѣ

Клингзоръ и Туланъ

Винаги на складъ при

РАЙНО ХРИСТОВЪ МАРИНОВЪ

представителъ за Добруджа, Добричъ, ул. „Цар. Йонка“ 3
352—5—5 Телефонъ № 50

Печатн. „Добруджански гласъ“

бурия и нова тревога врѣхлетѣ въ душитѣ ни.

Дѣдо Никола се изправи съ мжка, неоспокоенъ и блѣдъ. Той устреми очитѣ си напредъ.

Но този пътъ езикътъ му измѣни: задавиха го съззи, олоклъ се и пакъ седна, безпомощенъ и нѣмъ.

Леля Драгоица, като стана да го подкрепи, закри лицето си съ ржче и неусетно се прилепи до лънера на орѣха.

— Тѣ сж! — изохка баба Зафира и съ болка и ядъ започна да чури ржче.

Мама пристѣпи, преблѣднѣла и замаяна. После тя се стѣписа и слѣда чуто промѣлви:

— Господи!.. Човѣшки стѣпки забарабаниха по калдаръма на улицата. Затрѣ-

щѣха барабани. Непознатъ човѣшки глѣчъ изпълни тишината, потисна ни, засѣдна на гърдата ни като коравъ залъкъ. Неочаквано притѣмнѣ, сякашъ тежка мъгла изпълни двора. Градътъ и той притан дѣхъ, и слънцето като че ли загъмнѣ. Нѣкой окова крилетѣ на вѣтѣра и той притихна. Всички наострихме уши. Розка скочи като оживена и залая тревожно, провлачено и тжжно.

Когато коннитѣ трѣбни отпѣваха тържествения си маршъ и ехото имъ се задави въ барабаненъ вой, чуха се човѣшки стѣпки. Бъртвежътъ имъ надвисна надъ града, сякашъ нѣкъя голѣма рѣка бѣ избѣзла отъ коритото си и лѣсенъта ѣ, тържествуваша и победна, вещаеше смъртъ. Скоро този напѣвъ стана все по-ясенъ. И човѣшкитѣ стѣпки започнаха да

се различаватъ отчетливо. Всѣка стѣпка бѣ плѣсникъ, който горѣшо по лицата ни.

Мама скочи отъ столчето си и бързо се оплти къмъ пакнитѣ врата. Затичахъ се подире ѣ и азъ. Тя отвори вратата и менъ ми се стори, че се подирѣ на стената и, закована, загледа войницитѣ, които прирѣбно маршируваха подъ такта на музики.

Румънцитѣ бѣха наводнили града отъ всички страни и сега, полкъ следъ полкъ, въ победоносенъ маршъ, преминаваха презъ главната улица на Добричъ.

Извървѣ се пехотата. Потрѣгнаха и тежки коли, пълни съ сандѣци. Запровлачи се и артилерия. Премина бѣжишомъ и конница.

Какви хубави и снажни коне, охранени, вчесани като за свадба, нагиздени, съ панделки по

гривитѣ и на опашкитѣ. Войницитѣ — съ кривнати шапки и пера по тѣхъ, подъ ушитѣ съ цвѣта, хванали въ ржче високи пики. И тѣ закичени съ байрачета на върха.

Цѣлата улица бѣ наводнена съ войници. Безконечни редици се изнизваха, строени като за парадъ. Всички изглеждаха облечени въ сиво-зелени дрехи, натоварени съ раници. Всички бѣха усмихнати и радосни. Пушкитѣ имъ — и тѣ бѣха обкичени съ зеленина.

Отъ слабо откренатитѣ прозорци и врати любопитни жени и старци страхливо оглеждаха новодошлиятѣ гости. До менъ, се бѣ изправило момче и то втрещено гледаше, какъ се извървяваха победителитѣ.

Озърнахъ се наоколо: мама я нѣмаше.

Отъ дветѣ страни на улицата, по тротоаритѣ, вървѣха деца. Тѣ се заглеждаха въ войницитѣ и мълчишомъ ги следваха. Всички мълчаха, заслушани въ шума на войницкитѣ стѣпки, които се отекваха нѣкакъ особено.

Навалицата неусетно понесе и менъ. И азъ трѣгнахъ съ множеството, овладѣнъ отъ сждото любопитство, молѣсанъ отъ мжката на всички.

На „Шадрафана“ ме настигнаха Владимиръ, Дългочѣт и Диндата. И тѣ бѣха дошли да посрѣщнатъ победителитѣ. Спрѣхме се на кръстопѣтя на улицата: гледахме, какъ се извървяваше румънската войска. Никой не вицаше „ура“, нито се чуваха плѣсни. Никакъвъ радостенъ глѣчъ не се чуваше.

(СЛЕДВА)

ГЛАСЪ

Информационен ежедневник за обществен живот, стопанство, културен подем и широка разгласа

Ролята на провинциалния печатъ въ сегашни времена

Значението на провинциалните вестници е таково, както и на столичните всекидневници. Въ много случаи дори първите играят по важна роля не само по мѣстни въпроси, но и по общополитически. Не е тайна, че съдбата на отечеството ни е нераздѣлно свързана съ тая на великите сили отъ Осьта и че, каквото имаме придобито напоследък за обединението на народа ни, дължимъ го изключително на водача на Великия Райхъ.

Борбата на последния съ Англия сега влиза въ нова решителна фаза. Отъ изхо-

да ѝ зависи и нашето бъдеще като държава и нация.

Ето защо читателитъ на провинциалния печатъ не трѣбва да се чудятъ, когато той дава сведения за размъритъ и насоки на тази борба отъ германска страна колкото въ военно отношение, толкова и въ стопанско. Тъзи отзив се следятъ съ особено внимание въ Берлинъ и по тѣхъ се съди за приятелското разположение на страната ни къмъ нашата велика покровителка въ настояща времена.

Г. Николовъ

ВЪСТНИ

— Вчера пристигна въ града ни народниятъ представителъ г. Александър Карапетровъ, идящъ отъ гр. Варна. Г-нъ Карапетровъ, който ни е посещавалъ и презъ румънско време, отъ близо се интересува за положението въ нашия край. Днесъ той ще отпътува за гр. Силистра.

— Отъ нѣколко дни пребиваватъ въ града ни г. инж. Фолинъ, инспекторъ по служба общински строежи при министерството на благоустройството и г. Върбановъ, бригаденъ инженеръ по водоснабдяването, придружени отъ г. проф. Бончевъ, геологъ. Двамата инженери отпътуваха за гр. Балчикъ, където ще иматъ среща съ министъра на благоустройството г. Василевъ.

— МУЗИКАЛНОТО дружество „Кавалъ“ сърдечно благодари на г. околийския управителъ отъ гр. Балчикъ и на кмета на гр. Каварна за ценното имъ съдействие, което сж дали за изнасянето на концертитъ на 14 и 15 т.м. въ Балчикъ и Каварна, както и на гражданитъ, които тъй щедро се отзовали на неговата първа проява.

— Полицията е заловила лицето Илия Славовъ Калчевъ 18 год., който на 9 т. м. е открадналъ отъ стопанина си Руси Стоевъ отъ гр. Добричъ сумата отъ 16,000 лв. Крадеца е предаденъ на съдебнитъ власти.

— Пристигнаха художествено изработени картини съ маслени бои на водача на нова Германия, Адолфъ Хитлеръ, съ размѣри 40-50, по сто лева парчето безъ рамки, които могатъ да се доставятъ и чрезъ нашата редакция.

Мѣстното музикално дружество „Кавалъ“ ще изнесе първия си хоровъ концертъ въ сѣбота, 21 юний въ салона на кино-театъръ „Модеренъ“, съ добре подбрана програма отъ народни пѣсни и сола. Ще бъдатъ застъпени творбѣтъ на: П. Славейковъ, Хр. Маноловъ, Ал. Морфовъ, Гуангеловъ, Тричковъ, Архангелски, Римски, —

Корсаковъ, Новакъ и др. Биле-

— Публикуванъ е въ „Държавенъ“ вестникъ, законъ за журналиститъ, съ който се регламентира журналистическата професия. Работи се правилникъ за прилагане закона. Имената на признатитъ журналисти ще се публикуватъ въ „Държавенъ вестникъ“.

Силистренскиятъ общински театъръ на 7 и 8 т. м. посети с. Попина Силистренско, където съ голѣмъ успѣхъ изнесе пиеситъ: „Боряна“ отъ Йорданъ Йовковъ, „Ханъ Татаръ“ отъ Н. Икономовъ. Театъръ бѣ радунно посрѣщнатъ отъ общинската управа и отъ представителитъ на мѣстното читалище „Новъ животъ“. Следъ второто представление кмета на селото Д. Паскалевъ поздрави артиститъ и имъ поднесе разкошенъ букетъ. Отъ името на читалището поднесе поздравления свещ Д. Василевъ. Отговори имъ ржководителя на театъръ — секретаря на Силистренската община — Иванъ Поповъ, които благодари за сърдечния приемъ и пожела това гостуване да послужи като здрава основа на една духовна връзка между гр. Силистра и с. Попина.

— ОТЪ днесъ въвежда се службата издаване и изплащане вътрешни пощенски и телеграфни записи въ следнитъ т.п. станции: Сересъ, Драма, Кавала, Ксанти, Гюмюрджина и Деде-Агачъ. Всички сж седалища на банкови клонове и ще изплащатъ записи съ максималния размѣръ до 50,000 лева. Телеграфнитъ записи оставатъ до 5,000 лева бюро записи 234.323.

— НА 1 ЮНИЙ отъ пазбището на с. Пери-факъ се изгубила една кобилка две години, косъмъ черенъ. Който знае где се намира, ще получи добро възнаграждение отъ стопанина, Паскаль Златевъ, с. Пери-факъ, касъмско. 339—33

РЕКЛАМИРАЙТЕ ВЪ В-КЪ „Добруджански гласъ“

Кипъръ бомбардиранъ отъ германски самолетъ

Надъ Ламаншъ свалени 23 английски самолети

Амстердамъ 17. Отъ Лондонъ признаватъ че германскитъ въздушни сили сж извършили тежко въздушно нападение надъ островъ Кипъръ, главно върху столицата на острова. За причинитъ загуби нищо не се съобщава.

Римъ 17 Вчера италиански самолети нападаха

Благодарность

До г. Н-къ на гарнизона полк. В.

Ставайки изразител на най-признателни чувства, отъ свое име и отъ името на членоветъ на православното християнско братство при църквата ни, благодаря вамъ и на господъ офицеритъ при повѣрениа Ви полкъ за сумата, която дарихте на братството.

Господинъ полковникъ, отнесете нашата дълбока признателность къмъ Васъ и господъ офицеритъ, защото оставяте въ душитъ ни три нѣща, които служатъ за примѣръ и назидаение на насъ младитъ, а именно: Родолубие, църковность и добротворство.

Увѣрени сме, че Велика България ще пребже въ вѣковетъ защото въ жельзнитъ редици на родната армия има хора и водачи, които пазятъ тия три добродетели за да пребже Родината.

Нека Богъ Ви дари здраве, сила и бодрость да живѣте дълги години.

Господа приемете нашитъ отлични почитания.

Ржководител на православно християнско братство „Св. Вм. Георги“:
Свещеникъ Илия Нинчевъ

Букурещъ 18 Днесъ самолетътъ, който редовно обслужва линията Букурещъ-София падна близо до летището отъ малка височина. При падането апарата се подпали и всички намиращи се въ него загинаха. Отъ 12 души пѣтници трагично загинали при тази злополука 9 души германци, 2 българи и единъ румънецъ.

Водопроводенъ инсталаторъ съ десетъ годишна практика, специалистъ по каптиране на извори и бетонни постройки на чешми съ солидна изработка, търси работа.
Адресъ: Бончо Атанасовъ с. Тича, Котелско.

— **Т. А. КЕМИЛЕВЪ**, фотографъ въ гр. ДОБРИЧЪ съобщавамъ за знание, че лицето **Борисъ Хаджи Ганчевъ Хаджи Димитровъ**, бившъ касиеръ въ ателието, е уволненъ отъ 29 май 1941 г., поради което не поемамъ никаква отговорность въ евентуалнитъ сдѣлки, които той би предприелъ отъ името на фирмата ми.

Печатница „Добруджански гласъ“

островъ Малта и бомбардираха военнитъ бази.

Берлинъ 17 Надъ канала Ламаншъ нашитъ изтрѣбители свалиха при едно въздушно нападение 23 английски самолети.

Берлинъ 17 Английски самолети бомбардираха нѣкои мѣста въ западна Германия. Неприятелскитъ самолети хвърлиха бомби

въ населени мѣста и жилищни квартали. Иматъ убити граждански лица.

Берлинъ 17 Германската телеграфна агенция се научава, че въ източното крайбрѣжие на Шотландия, германскитъ самолети потопили единъ 5,000 тоненъ петролоносачъ, който потъналъ обзетъ отъ пламъци.

ВЕЛИКОБЪЛГАРСКА МЛАДЕЖЪ

отъ Найдень Памукчиевъ

Една вопиюща нужда въ българската общественость бѣше организирането на българската младежъ. Наистина, въ миналото се правиха най-различни опити да се организира българската младежъ и то въ най-злополучни политически групи. По тоя пѣтъ се дойде до раздѣлението на нашата младежъ въ най-противоречиви групировки съ политическа основа и тенденций. Дойде се до това положение, че въ едно семейство бѣха създадени нѣколко групи. Всичко това изостряше българската общественость и се стигна до тамъ, че започнаха бунтове, революции и даже се стигна до тамъ, че българска църква бѣше вдигната въ въздуха. Ето защо, тоя проблемъ е занимавалъ най-сериозно нашитъ здрави обществени сили, които виждаха, че по тоя пѣтъ се не отива далечъ и, че частъ по скро тоя въпросъ трѣбва да бжде поставенъ на разрешение.

По пѣтя на тая мисль е стигналъ и автора на горекананата книга г. Найдень Памукчиевъ, известния ратникъ за организирането на българската младежъ, особено познатъ като голѣмъ организаторъ и председател на Българския Младежки Туристически Сюзъ. Преди да се изкажемъ за неговия трудъ, трѣбва да отбележимъ, че тая книга прави честь на младия авторъ.

Книгата „Великобългарска младежъ“ е наистина единъ голѣмъ приносъ къмъ оная литература, която разглежда въпроса за младежта, въобще.

Следъ като прави единъ обстоенъ прегледъ на далечното минало, на стара Елада и на Спарта, които най-добре сж били организирали своята мла-

дежъ, която разнасяше славата на Гърция на времето, чрезъ своя духъ и своитъ победи, авторъ прави едно заключение, че идеитъ, които сж ржководили оная младежъ, която създаде „Героичния епосъ“ на стара Гърция сж Хубость, Сила, Вѣра и родина. Следъ това, авторъ разглежда времето на срѣднитъ вѣкове, вѣковетъ на Ринара и Дамата, за да се дойде до новото време, времето на новитъ отношения и форми. Следъ като разглежда организирането на младежта въ Свѣтска русия и Италия, той отдѣля голѣмо мѣсто отъ книгата си за да ни запознае съ организирането на тая младежъ, младежъ която днесъ държи подъ ржката си леденитъ морета на Нарвикъ кръстосва Океанитъ и чертае новия свѣтъ, съ своята сила, своето съзнание и кръвъ—младежта на Велика Германия. Следъ като прави паралелъ между отличнитъ организираня въ различнитъ държави, той вади своето заключение, че тамъ където сж легнали въ душата на младежта идеалитъ на нацията, тамъ има пълно единство и възходъ на младежта и победа на нацията. Следъ като ни изброява най-различни случаи въ различнитъ държави организирането на младежта, той се спира върху основитъ върху които трѣбва да се организира българската младежъ. Тия основи сж закѣтитъ на нашитъ възрожденици, върху които трѣбва да се изгради идеята за „Великобългарска младежъ“, особено днесъ, когато нашето племе постига национално обединение.

Всички младежки организации, които днесъ съществуватъ носятъ тая идея, която утре трѣбва да възпламне като стихия въ душитъ и сърдцата на всички български младежки градители на Велика България.

Тая книга трѣбва да добие широко разпространение днесъ, когато българската младежъ поема единъ щастливъ пѣтъ на националното преуспѣване и Възходъ. Тя трѣбва да стане, наистина, верую и настолна книга на Всебългарската младежъ.

ЯРОСЛАВЪ ЕСЕНИНЪ
ИЛ. НИИ.

Продавамъ камионета марка „ШЕВРОЛЕТЪ“ въ отлич-но състояние.

Справка **Георги Христовъ Георгиевъ** (Ловджийско кафе) ул. Графъ Чано № 7 Добричъ. 328 — 4 — 4

„Българино, обходи и опознай родината, за да я обикнешъ!“

Алеко Константиновъ.